

יום ה', י' בכסלו תשס"א (7 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **י' בכסלו**, בשנת תרח"ץ (1937-5698), **ביצע אצ"ל בירושלים שורת התנקשויות** בערבים, כתגובה לחידוש הטרור הערבי וכקריאת תיגר על מדיניות ה"הבלגה" של מוסדות היישוב ושל ה'הגנה'. (נשמע מוכר...)

מחר, **י"א בכסלו** הוא יום פטירתו של אחד הדמויות הרומנטיות של ראשית היישוב החדש בארץ, **יחיאל מיכל הלפרין** (1860-1919). הלפרין היה מפעילי "חובבי-ציון", העליה הראשונה וההתיישבות (נס-ציונה). נולד ברוסיה, הלפרין עלה לארץ, רכש קרקעות ותמך בתנועת העבודה העברית. הוא הטיף לגאולה מדינית של ארץ ישראל באמצעים צבאיים והיה מן הנלהבים להקמת כח מגן עברי. בנו, **ירמיה** (1901-1962), ייסד בית-ספר ימי באיטליה מטעם תנועת בית"ר ואת המוזיאון הימי באילת.

"...ולאהוב את ארצו": זכרון יעקב – יישוב בדרום הר כרמל. ע"ש יעקב (ג'יימס), אביו של "הנדיב הידוע" – הברון רוטשילד. נוסדה כמושבה ב-1882 בידי עולים מרומניה, ונקראה בתחילה "זמרי", כשם הכפר הערבי הסמוך. כעבור שנתיים עברה המושבה, שלא הצליחה להחזיק מעמד, לחסותו של הברון, שעשה לחיזוק כלכלתה ע"י ביסוסה על גידולי גפנים וע"י הקמת יקב גדול. תושביו מתפרנסים בעיקר מחקלאות, תעשייה, נופש ושירותים. זכרון-יעקב היתה מרכז וציון-דרך בתולדות ההתיישבות היהודית בארץ. ב-1902 נערכה בה "כנסיית היישוב": נסיון ראשון להקים ארגון כללי ליישוב היהודי. באותה שנה נוסדה במקום "הסתדרות המורים העברים". במלה"ע ה-I היא שמשה מרכז לפעילות ניל"י, ובה פעלו ראשיה אהרון אהרונסון ואחותו שרה...

ומיעקב ליעקב...השבת, י"ב בכסלו, אנו קוראים בתורה את פר' **"ויצא"**, שכל כולה תיאור, כביכול, של יציאת יעקב אבינו בבריחה מחמתו של אחיו, עשו. אך בעצם היא עוסקת בבניית עם ישראל דרך הבנים שנולדו ליעקב עם ארבע נשותיו – לאה, רחל, זילפה ובלהה. **"ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה. ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש, ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו, וישכב בנקום ההוא... וישכם יעקב בבוקר ויקח את האבן אשר שם מראשותיו וישם אותה מצבה..."** [בראשית כ"ח 10-11, 18] יעקב ראה בהפיכת 12 האבנים שהוא לקח לשים תחת ראשו לאבן אחת סימן בניו העתידים להיות יהיו ליחידה אחת. בשעה שהוא בירך את בניו לפני פטירתו, הוא מכנה את בניו במונח "אבן ישראל" [שם, מ"ט 24]. על כך אומר רש"י, "לשון נוטריקון": אב ובן, אבהן ובנין (בתרגום אונקלוס), יעקב ובניו. הכוונה – שהמילה **אבן** בנויה כביכול משתי מילים – **אב** ו-**בן**. ובשיחה ששמעתי על עניין זה מפי הרב לאו, הרב הראשי לישראל, הוא הסביר שכאשר עובדים ביחד – האב והבן – הרי זה מהווה 'אבן' – היחידה הבסיסית של בנייה. כל אחד תורם את הייחודיות שבו – האב מביא את הידע האשיר ואת הנסיון שלו ואילו הבן מביא את המרץ, הכח ואת ההסתכלות הטריה שלו וביחד בונים דברים חדשים על בסיס זה שהיה קודם. זאת בנייה, וזה מה שראה יעקב באבנים/אבן שלו סימן לדרך העתידה של בניו, של עם ישראל.

יום נעים ושבת שלום!

כניסת השבת (ב"ש): 16¹⁵

צאת השבת (ב"ש): 17¹³